

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы
Рус Акташы авыл Советы
КАРАРЫ

28 октябрь 2021 ел

№ 26

Татарстан Республикасы Әлмәт
муниципаль районы Рус Акташы авыл
жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда
нигезләмә хакында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш түрүнда» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 23 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Әлмәт шәһәр прокуратурасының 09.08.2021 ел, 02-08-02/299-2021 номерлы протестын карап

Рус Акташы авыл Советы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда нигезләмәне расларага(кушымта).
2. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл Советының тубәндәге карапы үз көчен югалтуын танырга:
  - “Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда нигезләмә хакында” 2016 елның 27 декабрендәге 62 номерлы карапы;
  - “Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда нигезләмә хакында” 2016 елның 27 декабрендәге 62 номерлы карапына үзгәрешләр керту түрүнда” 2017 елның 20 сентябрендәге 75 номерлы карапы;
  - “Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда нигезләмә хакында” 2016 елның 27 декабрендәге 62 номерлы карапына үзгәрешләр керту түрүнда” 2018 елның 17 июлендәге 104 номерлы карапы;
  - “Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда нигезләмә хакында” 2016 елның 27 декабрендәге 62 номерлы карапына үзгәрешләр керту түрүнда” 2019 елның 6 маенданың 125 номерлы карапы;
  - “Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда нигезләмә хакында” 2016 елның 27 декабрендәге 62 номерлы карапына үзгәрешләр керту түрүнда” 2020 елның 3 мартаңдагы 140 номерлы карапы”;
  - “Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда нигезләмә хакында” 2016 елның 27 декабрендәге 62 номерлы карапына үзгәрешләр керту түрүнда” 2020 елның 11 декабрендәге 8 номерлы карапы”;
3. Өлеге карапны Рус Акташы авылы, Төзүчеләр урамы, 14 нче йорт, Комсомол

урамы, 126 йорты территориясендә; Акташ станциясе kontora торак пункты территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында халыкка игълан итәргә, «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) hәм Әлмәт муниципаль районы сайтында «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.

4. Әлеге карап рәсми басылып чыкканнан (халыкка житкергәннән) соң үз көченә керә.

5. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны Рус Акташы авыл жирлеге башлыгына йөкләргे.

Рус Акташы авыл
жирлеге башлыгы

С. А. Белоногов

Татарстан Республикасы
Әлмәт муниципаль районы
Рус Акташы авыл
Советының 2021 елның 28
октябрендәге номерлы 26
каарына 1 нче күшүмтә

**Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы
Рус Акташы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмә

1.1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба Поселение) Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы, шулай ук Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл жирлеге Уставы нигезендәгамәлгә ашырыла.

1.2. Жирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

1.3. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.4. Муниципаль хезмәт-гражданнарның һөнәри эшчәнлеге, ул дайими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

1.5. Муниципаль хезмәт һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенең үзара бәйләнеше юл белән тәэммин ителә:

1.5.1. муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренең бердәмлекеге;

1.5.2. муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәте узганда чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлекеге;

1.5.3. муниципаль һәм граждан хезмәте өчен кадрлар әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алуга карата таләпләренең бердәмлекеге;

1.5.4. муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгарганда дәүләт граждан хезмәте стажын һәм дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләп чыгарганда муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу;

1.5.5. муниципаль хезмәткәрләрнең һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләүнең һәм социаль гарантияләренең төп шартларының ярашлылығы;

1.5.6. муниципаль хезмәт узган гражданнарны һәм дәүләт граждан хезмәтен үткән гражданнарны, шулай ук аларның гаилә әгъзаларын туендыруучысын югалткан очракта дәүләт пенсия белән тәэммин итүнең төп шартларының чагыштырмасы.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органындағы вазыйфа, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратындағы вазыйфа, ул жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең яисә муниципаль вазыйфанды биләүче затның вәкаләтләрен үтәүне тәэммин иту буенча билгеләнгән бурыйчлар даирәсе нигезендә төзелә.

2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы Законы белән раслана торган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл Советы (алга таба - Жирлек Советы) каары белән билгеләнә.

2.3. Муниципаль хезмәт вазыйфалары тубәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.4. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып чагыштырмасы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һәнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына, вазыйфаи бурыйчларны башкару өчен кирәклө белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук яллаучы (эш бируч) вәкиленең тиешле каары булганда - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә:

муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазыйфалары буенча - югары белем һәм муниципаль хезмәт стажы кименә ике ел яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кименә дүрт ел эш стажы;

2020 елның 1 октябренә кадәр авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары вазыйфасын биләү өчен һәнәри белем дәрәҗәсенә карата квалификация таләпләре урта һәнәри белем биручне һәм белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажын яисә кименә ике ел яки ким дигәндә өч ел стажын күздә тотарга мәмкин. 2020 елның 1 октябреннән соң әлеге пункттың икенче абзацында каралган курсәтелгән вазыйфанды биләү өчен квалификация таләпләре 2020 елның 1 октябренә кадәр вазыйфага билгеләнгән һәм әлеге пункт нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукий актларда каралган тиешле квалификация таләпләренә карата кулланылмый.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгендә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлеге белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) курсәтелгән белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлеге белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә;

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгендә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча

квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәlesh буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлеге белгечлек, бу юнәlesh буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ həm (яисә) курсәтелгән белгечлек, әзерлек юнәleshе буенча квалификация алушан соң әлеге белгечлек, әзерлек юнәleshе буенча эш чорлары көртөлә;

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган белгечлек, юнәlesh буенча муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган белгечлек, юнәlesh буенча эш стажына квалификация таләпләре муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә, алар муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә. Вазыйфаи бурыйчларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә həm күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең hənəri хезмәт эшчәnlеге өлкәсенә həm төренә бәйле рәвештә аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белән шулай ук белгечлек, әзерлек юнәleshе буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәlesh буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәleshе буенча-ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәlesh буенча бер ел эш стажы.

2.6. Жирлектә жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе турындагы Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

3. Муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары

3.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә həm муниципаль хезмәткәрләрнең hənəri әзерлеге дәрәжәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләрене туры килүен курсәтә.

3.2. Муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3.3. Югарыда курсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын керту Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннар бирү həm муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә həm муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

4.1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән вакытны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәт

вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

4.2. Класс чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

4.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 класслы класс чины бирелә.

Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки маҳсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтенең квалификация разряды, беренче класс чины аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме қысаларында бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында квалификация разрядларының һәм муниципаль хезмәтенең класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенең, Россия Федерациясенең башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, дипломатик рангларның, хәрби һәм маҳсус исемнәр нисбәте кулланыла.

Вазыйфаларның, класслы чиннарың һәм квалификация разрядларының билгеләнгән нисбәтен исәпкә алып, муниципаль хезмәтенең бирелә торган класслы чины муниципаль хезмәткәрнең федераль дәүләт граждан хезмәте, дипломатик ранги, хәрби яисә маҳсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт гражданлык хезмәтенең, дипломатик ранги, хәрби яисә маҳсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының квалификация разряды класслы чины, әмма муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәт төркеменең 1 класс чигеннән югары булмаган класс чины бирелә торган федераль дәүләт гражданлык хезмәтенең, дипломатик ранги, хәрби яки маҳсус исеме, муниципаль хезмәтнең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чиннынан түбәнрәк булмаса, әмма хезмәт вазыйфаларын биләгән вазыйфа төркеменең 1 нче класслы чиннынан югары түгел.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чиннында, дипломатик рангта, хәрби яки маҳсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класс чиннында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алына.

4.4. Беренче класс чины сынауны үçышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да соңга калмыича бирелә.

4.5.2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәт секретареның һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь сроклары бер елны, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класс киңәшчесе - ике елны, 2 һәм 3 класс муниципаль киңәшчесе - бер елны тәшкил итә.

1 класслы секретарьның, референтның, муниципаль хезмәт киңәшчесенең, муниципаль киңәшченең һәм чын муниципаль киңәшченең класслы чиннарында булу сроклары билгеләнми. Курсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне класслы чиннарда артыру аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтенең югарырак вазыйфаларына күчегәндә генә мөмкин.

4.6. Бирелгән класс чинада булу вакыты бирелгән көннән исәпләнә.

4.6.1. Класслы чин бирү көне дип класслы чин бирү түрүнда карар қабул ителгән

көн санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча класслы чин бирелгән очракта, класслы чин бирү көне дип муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру көне санала.

4.7. Чираттагы класс чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үту өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәҗәдә башкарганда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен класс чины каралган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чининнан югарырак яки югарырак класслы чин каралган булса, бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткәрелә яки жинаять эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

4.8. Муниципаль хезмәттә максус аерымлыклар өчен буләкләү чарасы сыйфатында муниципаль хезмәткәргә тубәндәгеләр бирелергә мөмкин:

1) класс чининда булу, сргы беткәнчегә кадәр, әмма моңа кадәр элек бирелгән сыйныф чининда алты айдан да иртәрәк булмаган вакытта, - бу тәркемгә муниципаль хезмәт вазыйфалары туры килә торган чираттагы класс чининнан югарырак булмаса;

2) биләгән вазыйфасы керә торган муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеме чикләрендә класслы чиннар эзлеклелеген үтәмичә генә бер баскычка югарырак, - 3 класслы чины булган муниципаль хезмәткәргә, әмма 4 өлешнең 4.5 пунктында каралганча, муниципаль хезмәтне узу өчен 3 класслы тиешле чинда билгеләнгән срок тәмамланғаннан да иртәрәк түгел.

4.9. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элекке тәркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югары вазыйфасына билгеләгәндә, аның алдагы класслы чининда булу вакытын чыккан булса, аңа чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары тәркеменә караган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә, элек биләгән хезмәткәргә караганда, күрсәтелгән хезмәткәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге тәркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелә, әгәр бу класслы чин муниципаль хезмәткәр булган класслы чиннан югарырак булса. Күрсәтелгән очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы сыйныф чининда булу вакытын исәпкә алмыйча биреле.

4.10. Вәкаләтләр вакытын чикләмичә биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең төп, алып баручы, өлкән, кече вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар алар тарафыннан квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар, әгәр дә бу хезмәткәрләр тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру турында карап жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан кабул итеп булса, квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

4.11. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча жирлек башлыгы тарафыннан бирелә (Нигезләмәнең 3 нче, 4 нче күшүмталары).

4.12. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр керту тәртибе һәм аңа күшүп бирелә торған документлар исемлеге муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

4.13. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турындагы карап, 4 өлешнең 4.7 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңға калмыйча кабул итепергә тиеш:

1) квалификация имтиханын уздырган көннән;

2) барлық кирәкле документлар белөн сыйныф чиның жириле үзидарә органына яисе вазыйфаи затына бири турында тапшырылган көннөн башлап - квалификация имтиханыннан башка класс чины бирелгендә.

4.14. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергендә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат ителгендә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгендә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнче саклана.

4.15. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бири турында белешмәләр шәхси эшкә һәм хезмәт кенәгесенә (булган очракта) кертелә. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бири турында мәгълүмат шулай ук аның хезмәт эшчәнлеге турында мәгълүматларга кертелә.

4.16. Бирелгән класслы чин муниципаль хезмәткәргә биләгән вазыйфасыннан азат ителгендә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач) эштән азат ителгендә, шулай ук муниципаль хезмәткә кергендә саклана.

4.17. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгендә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнче саклана.

4.18. Бирелгән класслы чиннан мәхрум иту суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

5. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле

5.1. Муниципаль хезмәткәр булып, федераль һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәт вазыйфасын башкарғанга жириле бюджеттан хезмәт хакы алып эшли торган граждан исәпләнә.

5.2. Техник тәэмин иту вазыйфаларын башкаручи затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкармылар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

5.3. Муниципаль хезмәткәр хокуклы:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийләр һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартлар белән тәэмин иту;

3) хезмәт өчен туләү һәм башка туләүләр, хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт)нигезендә;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бири, шулай ук ёл саен туләнә торган яллар турында мәгълүмат алу;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жириле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр керту өчен;

6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу;

7) жириле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә ёстәмә һәнәри белем алу;

8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;

9) үз эшенең барлық материаллары, һәнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә жәлеп иту;

10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һәнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен

һөнәр берлекләре төзү хокукуын да керту;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бирүне дә кертеп, аларны бозу очраклары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэммин иту.

5.4. Муниципаль хезмәткәр, әгәр «муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы каралмаган булса, мәнфәгатьләр каршылығы килеп чыкмаса, авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә алдан язма хәбәреннән башка түләүле эш башкарырга хокуклы.

5.5. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэммин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;

3) вазыйфаи бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясендә билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәҗәсен саклап калырга;

6) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкил итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм абуруена кагылышлы белешмәләрне таратырга;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мәлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм гайлә өгъзалары турында белешмәләрне тапшырырга;

9) авылның башкарма комитет житәкчесенә язма рәвештә Россия Федерациясе гражданлыгын яки чит ил гражданлыгы-Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылу турында хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, муниципаль хезмәткәргә бу турыда билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яисә чит ил гражданлыгы туктатылган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча - Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

9.1) башкарма комитет житәкчесенә язма рәвештә чит дәүләт гражданлыгы яки гражданның чит дәүләт территориясендә дайми яшәү хокукуын раслаучы башка документ алу турында хәбәр итәргә, бу хакта муниципаль хезмәткәргә билгеле булган көнне, әмма чит дәүләт гражданлыгы алынган, яки чит ил территориясендә гражданның дайми яшәү хокукуын раслаучы башка документ алган көннән биш эш көненнән дә соңга калмыйча;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, башка федераль законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) коррупцион хокук бозулар қылууга тарту максатларында жирлек башкарма

комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына мөрәжәгать итүнең барлық очраклары түрүнде хәбәр итәргә;

12) мәнфәгатьләр конфликтyna китерергә мөмкин булган вазыйфаи бурычларны үтәгендә шәхси кызыксынучанлык түрүнде жирлек башкарма комитеты житәкчесенә язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чараптар күрергә мөмкин;

5.6. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгендә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукий актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлығын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәудән баш тартырырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

5.7. Муниципаль хезмәткәр кыйммәтле көгазыләргә, акцияләргә (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләренә, пайларына ия булса, ул мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмау максатларында үзенә караган кыйммәтле көгазыләрне, акцияләрне (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

6. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр

6.1. Тубәндәге очракларда граждан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кергән суд карапы белән хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләтө чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кергән суд карапы буенча юкка чыгаручы жәзага хәкем иту;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләргә рәхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дәгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйле булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган чире булу. Диспансерлапштыру узу тәртибе, мондый чирләр исемлеге һәм медицина учреждениесе бәяләмәсенең рәвеше Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү түрүдан-туры буйсынучанлык яисә әлеге вазыйфаи затка контролълек итүгә бәйле булса, жирле администрацияне житәкпләүче муниципаль берәмлек башшыгы белән (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, балалар, бертуғаннар, апа-сөнелләр, шулай ук абыйлар, ата-аналар, балалар һәм ата-аналар), яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү түрүдан-туры буйсынучанлык яисә аларның берсе контроле белән бәйле булса;

6) муниципаль хезмәттә булырга хокуклы чит ил гражданлының Россия Федерациясе гражданлығын яисә - Россия Федерациясе халықара шартнамәсенә катнашучының гражданлығын тұктату;

7) чит ил гражданлығы яисә, әгәр Россия Федерациясенең халықара

шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә гражданның даими яшәу хокуын раслыг торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә көргөндө ялган документлар яисә ялган белешмәләр бири;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә көргөндө белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

9.1) әлеге Нигезләмәнең 24.8 статьясында каралган белешмәләрне тапшырмау;

10) аны чакыру буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шуңа законлы нигезләргә ия булмыйча, чакырылыш комиссиясе бәяләмәсе нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданнардан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять биру өчен билгеләнгән срок тәмамланган көннөн алып 10 ел эчендә, Россия Федерациясесе субъектының тиешле комиссиясенә, әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясетиешле субъектының чакырылыш комиссиясе карапына карата гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә шикаяте буенча судка шикаять бирелгән булса, - суд карапы законлы көченә көргөн көннөн алып 10 ел эчендә, ул күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакырылыш комиссиясе карапы чыгарылганда гражданның әлеге бәяләмәгә шикаяте буенча хокуы бозылмаган дип танылу.

6.1.1. Граждан авыл жырлекенең ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле жырлек территориясендә ўрнашкан жырлек башкарма комитеты житәкчесе, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуғаннар, апа-сөнәлләр) белән ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын башкара алмый.

6.2. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулғаннан соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

6.3. Жырле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, күрсәтелгән муниципаль хезмәткәр мәнфәгатьләр конфликтын тәшереп калдыру максатларында әлеге жырле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында алар тиешле вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен яклый алмый.

7. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

7.1. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыюла:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү;

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәтә вазыйфасына билгеләп куелганда;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) һәнәр берлеге органында, шул исәптән жырле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һәнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;

2) тубәндәгә очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында тәзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-тәзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерциягә қарамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында тәзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-тәзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рәхсәте белән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләрнең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында жирлек советы мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) Жирлек муниципаль хокукий актлар нигезендә идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә урнашкан оешма, гамәлгә куючы (катнашучы) булып торучы (акционер) гражданнарның мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә курсәтүне, оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләре турында жирлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындағы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда қаралган башка очраклар;

2.1.) эшкуарлык эшчәнлеге белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша шәгыльләнергә;

3) муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында жирле үзидарә органында, әгәр федераль законнарда башкасы қаралмаган булса, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын билгән, ача турыдан-туры буйсынган яисә ача буйсынган өченче затлар эшләре буенча ышанычлы яисә вәкил булырга;

4) вазыйфаи хәлгә бәйле рәвештә яисә физик һәм юридик затлардан (буләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт курсәтүләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә алырга.

Беркетмә ҹараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми ҹараларга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә тапшырыла, мона Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очраклар керми. Беркетмә ҹарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми ҹарага бәйле рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, мона жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары, халықара һәм чит ил коммерциягә қарамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү ҹараларын, башка муниципаль мәлкәтне файдаланырга;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда, федераль законнар

нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга көртөлгөн мәгълүматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәу белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга;

8) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына көрмәсә, гавами фикерләр, фикерләр һәм бәяләүләр, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, жибәрергә;

9) бүләкләүнең Жирлек башлыгының язма рәхсәтеннән башка, чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм маҳсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә, әгәр аның вазыйфаи бурычларына күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек көрсә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алыш бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленинән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мәнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәнең ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзергә яисә күрсәтелгән структураларны төзергә ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен җайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәту советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финансhana торган түләүле эшчәнлек башкарма комитеты житәкчесенең язма рәхсәтеннән башка шөгыльләнергә.

7.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң граждан, вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә хезмәт мәгълүматын оешмалар яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

7.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә көртөлгөн граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында әлеге оешмада хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда карапган очракларда гражданлык-хокукий шартнамә шартларында эшне биләргә һәм (яисә) әлеге оешмада башкарырга хокуклы түгел, әгәрдә муниципаль (административ) идарәнен аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына көрсә, Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәу һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка булганда.

8. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу

8.1. Мәнфәгатьләр конфликты дигәндә, вазыйфаны биләүче затның

мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу чараларын күрү бурычын күздә тоткан шәхси кызыксынуы (турыйдан-туры яисә читләтеген) аның вазыйфаи (хезмәттәге) бурычларын тиешенчә, объектив һәм бертуектаусыз үтәвенә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган вәзгыятын аңлашыла.

8.2. Шәхси кызыксыну астында керемнәрне акча, башка мәлкәт рәвешендә, шул исәптән мәлкәти хокуклар, мәлкәти характердагы хезмәт курсатуләр рәвешендә алу, башкарылган эшләр нәтижәләре яисә Нигезләмәнең 8.1 п.пунктында курсателгән зат тарафыннан яисә аның белән якын мәнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, сенәпләр) биләгән яисә оешмалар тарафыннан алу мөмкинлеге аңлашыла.

8.3. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында мәгълүм булган авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе, конфликтны жайга салу чорында, муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасында хезмәт хакы сакланган хәлдә, муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

8.4. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне һәм жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликттын жайга салуны тәэммин иту өчен Россия Федерациясе субъектының норматив хокукий актлары һәм муниципаль хокукий акт белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын жайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин.

Комиссия жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең даими хокукий акты нигезендә төзелә. Курсателгән акт белән комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш сроқлары һәм тәртибе билгеләнә.

Комиссия составына яллаучы (эш биручे) һәм ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр вәкиле, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ белешмәләр курсателгән чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкиле керә. Бәйсез эксперtlар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкىл итәргә тиеш.

Комиссия составы Комиссия кабул иткән каарларга йогынты ясый алышлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп формалаштырыла.

8.5 Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр конфликты ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрудә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәудән читләштерелгәнчә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтты килеп чыгуга сәбәп булган файдадан баш тартуында торырга мөмкин.

8.6 Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле көгазыләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлары) ия булу мәнфәгатьләр конфликтине китерә яисә китерергә мөмкин булган очракта, курсателгән зат үзенә караган кыйммәтле көгазыләрне (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы өлеш, пайлар) Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш..

8.7 Мәнфәгатьләр конфликтты ягы булган муниципаль хезмәткәргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.8 Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтине китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәргә

мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чарапары муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булыш тора.

8.9. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр тубәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәҗәдә башкарырга;

2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мәнәсәбәт тәэммин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль тәркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга ёстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, тәркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата ялғышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мәлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр күлмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар каарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга.;

5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык курсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә хәрмәт курсәтергә;;

7) төрле этник һәм социаль тәркемнәрнән, шулай ук конфессияләрнән мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм конфессиональара татулыкка ярдәм итәргә;

9) муниципаль орган аbruена яисә аbruена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл күймаска.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр иту очракларына юл күймаска тиеш.

9. Муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм туктату тәртибе

9.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белүче 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен Татарстан Республикасы Кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында курсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган гражданнар муниципаль хезмәткә керергә хокуклы.

9.2. Муниципаль хезмәткә көргәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мәлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мәнәсәбәтенә, инанулаresына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә ёстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

9.3. Граждан муниципаль хезмәткә көргәндә тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындагы үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсендә һәм (яки) хезмәт эшчәнлеге түрүнда законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) Белем түрүнда документ;

6) индивидуаль (персонификацияләнгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслаучы документ, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую түрүнда таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы түрүнде медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен Керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре түрүнде белешмәләр;

10.1) әлеге Нигезләмәнең 24.8 пункттында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларында каралган башка документлар.

9.4. Муниципаль хезмәткә кергәндә бирелгән белешмәләр законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

9.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, курсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре түрүнде язма рәвештә хәбәр ителә.

9.6. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына гражданы муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү нәтиҗәсендә муниципаль хезмәткә керү гамәлгә ашырыла.

9.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләну түрүнде Жирлек башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.8 Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенең яклары булып Жирлек башкарма комитеты житәкчесе һәм муниципаль хезмәткәр тора.

9.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә билгеләнгән рәвештәге хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклыгын бирү тәртибе һәм рәвеше Жирлек башлыгының хокукий акты белән раслана.

9.10. Муниципаль хезмәткәрнең персональ курсәткечләре, аның һөнәри хезмәт эшчәнлеге һәм муниципаль хезмәтнең стажы (гомуми дәвамлылыгы түрүнде белешмәләр катый хисап документы булган муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә кертелә.

Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат иту белән бәйле документлар күшүп бирелә.

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирлек башкарма комитетының кадрлар хезмәт тарафыннан алып барыла һәм муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең яңа урынына күчергәндә курсәтелгән муниципаль хезмәт урыны буенча тапшырыла. Бер муниципаль хезмәткәрнең берничә шәхси эшен алып бару рөхсәт ителми.

9.11. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганды аның шәхси эше муниципаль хезмәтнең соңғы урыны буенча жирлек башкарма комитеты архивында саклана.

9.12. Жирлекнең башкарма комитетын бетергәндә муниципаль хезмәткәрнең

шәхси эше жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла, аңа жирлекнең ликвидацияләнгән башкарма комитеты функцияләре яки аның варисына тапшырыла.

9.13. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.14. Хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсен туктатуның гомуми нигезләре булып тора:

- 1) яклар килешүе;
- 2) хезмәт шартнамәсе согы чыгу, хезмәт мөнәсәбәтләре чынлыкта дәвам иткән һәм якларның берсе дә аларны туктатуны таләп итмәгән очраклардан тыш;
- 3) хезмәткәр инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;
- 4) эш бирүче инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;
- 5) хезмәткәргә аның үтенече буенча яки аның ризалыгы белән эшкә башка эш бирүчегә яки сайлау эшенә (вазыйфасына) күчү;
- 6) оешманың милекчесен алыштыруга, оешманың ведомство буйсынуы үзгәругә яки аны үзгәртеп коруга бәйле эшне дәвам итүдән баш тарту; ;
- 7) хезмәткәрнең хезмәт шартнамәсенең билгеле бер шартлары үзгәругә бәйле рәвештә эшне дәвам итүдән баш тарту;
- 8) хезмәткәрнең үзенә федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә бирелгән медицина бәяләмәсе нигезендә кирәклө башка эшкә күчерүдән баш тартуы йә эш бирүченең тиешле эш булмавы; ;
- 9) баш тарту хезмәткәре нче эшкә күчерү башка жиргә белән бергә эш бирүче;
- 10) якларның ихтыярына бәйле булмаган хәлләр;
- 11) Хезмәт Кодексында яки башка федераль законда билгеләнгән хезмәт шартнамәсе төзү кагыйдәләрен бозу, әгәр бу бозу эшне дәвам итү мөмкинлеген төшереп калдыrsa.

Хезмәт килешүе башка федераль законнарда каралган башка нигезләр буенча да туктатылырга мөмкин. «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 9 статьясындагы З өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын үтәмәү Поселения башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына аны коррупциячел хокук бозуларны кылуга этәрү максатларында нинди дә булса затларның мөрәжәгать итүенең барлык очраклары турында хәбәр итү вазифаи бурычларын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкның башка тәрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

9.15. Югарыда курсәтелгән нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе дә авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча өзелергә мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән инч чик яшькә ирешүү;
- 2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;;
- 3) административ жәза куллану.

9.16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән инч чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рәхсәт ителми.

9.17. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.18. Муниципаль хезмәткәргә ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне куллану турында белешмәләр «коррупциягә каршы тору

турында» Федераль законның 15 статьясында каралған ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәткөр Муниципаль хезмәт узған жирле үзидарә органы тарафыннан әштән азат ителгөн затлар реестрына кертелә.

10. Муниципаль хезмәткөрләрне аттестацияләү

10.1. Аттестация муниципаль хезмәткөрнең биләгән вазыйфасына туры килү-килмәвен билгеләү максатларында, аның һөнәри эшчәнлеге нигезендә үткәрелә.

10.2. Аттестация муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруға, муниципаль хезмәткөрләрнең һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, жирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын қыскартканда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә, шулай ук муниципаль хезмәткөрләрнең хезмәт өчен түләү шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә юнәлдерелгән.

10.3. Муниципаль хезмәткөрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөклө хатын-кызылар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча отпусткта яисә бала карау буенча отпусткта булган өч яше тулғанчы. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткөрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин;

5) ашыгыч хезмәт килемшүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

10.4. Муниципаль хезмәткөрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

10.5. Муниципаль хезмәткөрләрне аттестацияләү үткәру өчен Эшкә алушы (эш бирүче) вәкиле карапы буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясeneң хокукый акты чыгарыла, анда нигезләмәләр бар:

- 1) аттестация комиссиясен формалаштыру турында;
- 2) аттестация үткәру графигын раслау турында;
- 3) аттестация комиссиясе эше өчен кирәклө документларны әзерләү турында.

10.6. Аттестация комиссиясе жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясeneң хокукый акты белән төzelә. Күрсәтелгән акт белән аттестация комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

Аттестация комиссиясе составына яллаучы (эш бирүче) вәкиле яки аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткөрләр (шул исәптән аттестацияләнергә тиешле бүлекчәләрдән, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукый) бүлекчәләрдән, ә андый бүлекчәләр булмаган очракта, муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре бүлекчәләреннән, эшкә алушы (эш бирүче) вәкилләре һәм аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткөрләр кертелә - муниципаль хезмәткөр аттестацияләнергә тиешле жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукый) озата бару өчен җаваплы муниципаль хезмәткөрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча шәхси белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, белем бирү һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре кертелә. Бәйсез экспертлар саны аттестация комиссиясе өгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән бер өлешен тәшкил итәргә тиеш.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткөрләргә аттестация уздыру өчен аттестация комиссиясе составы, дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләрне куллануга бәйле рәвештә, дәүләт сере турында Россия Федерациясе законнары нигезләмәләрен исәпкә алып төzelә.

Аттестация комиссиясе составы аттестация комиссиясе тарафыннан кабул

ителгөн каарларга йогынты ясый алырлық мәнфәгатьләр каршылықлары барлыкка килү мөмкинлөгө төшереп калдырылсын өчен төзелә.

Жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи вазыйфалары үзенчәлекләренә карап, берничә аттестация комиссиясе төзелергә мөмкин.

10.7. Аттестация комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, сәркатип һәм комиссия әгъзаларыннан тора. Аттестация комиссиясенең барлық әгъзалары да каарлар кабул иткәндә тигез хокукларга ия.

10.8. Аттестацияне үткәру графигы ел саен яллаучы вәкиле (эш бируге) тарафыннан раслана һәм аттестацияләнә торган һәр муниципаль хезмәткәрнен аттестация башланганчы бер айдан да ким булмаган вакыт аралығында житкөрелә.

10.9. Аттестация үткәру графигында күрсәтелә:

1) аттестация үткәрелә торган жирле үзидарә органы, бүлекчә исеме;

2) аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләр исемлеге;

3) аттестацияне үткәру датасы, вакыты һәм урыны;

4) аттестация комиссиясене тиешле жирле үзидарә органнарының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының тиешле бүлекчәләре житәкчеләре күрсәтмәләре белән кирәклे документларны тапшыру датасы.

10.10. Аттестация башланганчы ике атнадан да соңға калмыйча аттестация комиссиясене аттестация чорында муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләнергә тиешле вазыйфаи бурычларның үтәлеше турында аның турыдан-туры житәкчесе тарафыннан имзаланган һәм югарыдагы житәкче тарафыннан расланган бәяләмә тапшырыла.

10.11. 10.10 пункттында каралган җавапларда муниципаль хезмәткәр турында тубәндәгә белешмәләр булырга тиеш:

1) фамилиясе, исеме, атасының исеме;

2) аттестация уздыру вакытына муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы;

3) муниципаль хезмәткәр хәл итүдә (эшкәртүдә) катнашкан төп мәсьәләләр (документлар) исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәрнең һәнәри, шәхси сыйфатларын һәм һәнәри эшчәнлөгө нәтижәләрен мотивлаштырылган бәяләү.

10.12. Аттестация чорында муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләнергә тиешле вазыйфаи бурычларны үтәү турындагы бәяләмәгә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан башкарылган йөкләмәләр һәм күрсәтелгән чор өчен аларга әзерләнгән документлар проектлары турында белешмәләр теркәлә, алар муниципаль хезмәткәрнең һәнәри эшчәнлөгө турында еллык хисапларда торалар.

Һәр аттестация узган саен аттестация комиссиясене муниципаль хезмәткәрнен аттестация кәгазе, алдагы аттестация курсәткечләре белән тапшырыла.

10.13. Муниципаль хезмәт һәм жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе кадрлары мәсьәләләре буенча булек аттестация башланганчы биш эш көненнән дә ким булмаган вакыт әчендә һәр аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрне аттестация чорында үзләренең вазыйфаи бурычларын үтәү турында тәкъдим ителгөн бәяләмә белән таныштырырга тиеш. Шул ук вакытта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәр аттестация комиссиясене күрсәтелгән чорда үзенең һәнәри эшчәнлөгө турында өстәмә белешмәләр, шулай ук тәкъдим ителгөн чакыртып алу яисә турыдан-туры житәкчене чакыртып алу өчен үзенең ризалыгы турында гариза яки аңлатма языу тапшырырга хокуклы.

10.14. Аттестация аттестация комиссиясе утырышына аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрне чакыру белән үткәрелә. Муниципаль хезмәткәр әлеге комиссия утырышына житди сәбәпсез яисә аттестациядән баш тарткан очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә

дисциплинар жағаплылық тартыла, ә аттестация соңрак вакытка күчерелә.

Аттестация комиссиясе тапшырылған документларны қарый, аттестацияләүче муниципаль хезмәткәрнең хәбәрләрен тыңтый, ә ки्रәк була калса - аның муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге турында турыдан-туры житәкчесенекен. Аттестация объектив үткәру максатларында аттестация аттестация үткәру өчен аттестация комиссиясе аттестация чорында үзенең һөнәри эшчәнлеге турында аттестация комиссиясе тарафыннан берелгән естәмә белешмәләрне караганнан соң комиссиянең тубәндәге утырышына аттестация күчерергә хокуклы.

10.15. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм шәхси сыйфатлары турында аның һөнәри эшчәнлегенә карата фикер алышу объектив һәм яхши мәгаләмәдә булырга тиеш.

Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлеге аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча квалификация таләпләренә туры килүен билгеләү, аның тиешле бүлекчә (жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты) алдына куелган бурычларны хәл итудә катнашуы, ул башкарған эшнең катлаулылығы, аның нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге нигезендә бәяләнә.

Шул ук вакытта муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфа инструкцияне үтәү нәтижәләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри белемнәре һәм эш тәжрибәсе, муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне үтәү, тыюлар булмау, муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән йөкләмәләрне үтәү, ә башка муниципаль хезмәткәргә карата оештыру-күрсәтмә вәкаләтләре берелгән муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгендә шулай ук оештыру сәләте исәпкә алышырга тиеш.

10.16. Әгәр аттестация комиссиясе утырышында әғъзаларының кимендә өттән икесе катнашса, ул тулы хокуклы дип санала.

10.17. Аттест комиссиясе карапы аттестация комиссиясе утырышында катнашучы муниципаль хезмәткәр һәм аның турыдан-туры житәкчесе булмаганда ачык тавыш бири юлы белән аттестация комиссиясе әғъзаларының күпчелек тавышы кабул ителә. Тавышлар тигез булганда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең тиешле биләгән вазыйфасы дип таныла.

Аттестация комиссиясе әғъзасы булган муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү чорына аның шушы комиссиядәге әғъзалығы туктатып торыла.

10.18. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе тарафыннан тубәндәге каарларның берсе кабул ителә:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
- 2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп тору өчен кадрлар резервина вазыйфа үсеш тәртибендә кертугә тәкъдим ителә;
- 3) квалификация күтәру шарты белән муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
- 4) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми.

10.19. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш биругә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә.

Аттестация нәтижәләре 1 нче күшүмтә нигезендә форма буенча тәзелгән муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазенә кертелә.

Аттестация кәгазенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе әғъзалары кул куя.

Муниципаль хезмәткәр расписка буенча аттестация кәгазе белән таныша.

Аттестацияне узган муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе һәм аттестация чорында аларның вазыйфа бурычларын үтәү турындагы бәяләмәссе муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә саклана.

Аттестация комиссиясе секретаре комиссия утырышы беркетмәсен алып бара, анда аның карапын һәм тавыш бири нәтижәләрен терки. Аттестация комиссиясе

утырышы беркетмәсенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе өгъзалары күл күя.

10.20. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) аны үткәргәннән соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча тапшырыла.

10.21. Аттестация уздырганнан соң бер ай эчендә аның нәтижәләре буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукий акты чыгарыла яисә эшкә алуучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә килүе турында карары кабул ителә:

- 1) вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына кертелергә тиеш;
- 2) өстәмә һәнәри белем алуга җибәрелә;
- 3) муниципаль хезмәт вазыйфасында тубәнәя.

10.22. Муниципаль хезмәткәрнең квалификациясен күтәрудән яисә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерүдән баш тарткан очракта, жирлек башкарма комитеты житәкчесе муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә муниципаль хезмәттән азат итәргә һәм аны муниципаль хезмәттән азат итәргә хокуклы.

Аттестация узганнын соң бер ай узгач, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү йә аны муниципаль хезмәттән азат иту рәхсәт ителми. Муниципаль хезмәткәрнең авыру һәм ел саен түләнә торган отпуск вакыты билгеләнгән вакытка исәпләнми.

10.23. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

11. Муниципаль хезмәт вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс

11.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт килешүе төзелгәнчे конкурс булырга мөмкин.

11.2. Конкурс үткәрелми:

- а) билгеләнгән вакытка муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгәндә;
- б) ашыгыч хезмәт килешүе төзегәндә;
- в) муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең бүтән вазыйфасына билгеләп куюда, аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларын үтәүнен медицина бәяләмәсе нигезендә мөмкин булмаганда, ул биләгән вазыйфаны кыскарту, жирле үзидарә органын үзгәртеп кору, бетерү яисә аның структурасы үзгәргәндә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең бүтән вазыйфасына билгеләгәндә яисә аның структурасы үзгәргәндә;
- г) конкурс нигезендә формалаштырылган кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәр (граждан) вазыйфасына билгеләп кую турында;
- д) муниципаль хезмәт вазыйфаларының кече тәркеменә караган муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында;
- е) муниципаль хезмәтнең аерым вазыйфаларына билгеләнгәндә, алар буенча вазыйфаи бурычларны үтәү дәүләт серен тәшкил итуче белешмәләрне куллануга бәйле.

11.3. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс (алга таба - конкурс) гражданнарың муниципаль хезмәткә тигез үтеп керү хокуқын, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең конкурс нигезендә вазыйфаи үсеш хокуқын тәэммин итө.

11.4. Конкурс авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе карары буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы (муниципаль хезмәткә билгеләнмәгән) булганда

игълан ителә.

11.5. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга кандидатларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килүен бәяләүдән гыйбарәт.

11.6. Конкурста катнашу хокукуына 18 яшкә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган Россия Федерациясе гражданнары ия.

Муниципаль хезмәткәр конкурсны уздыру чорында аның нинди вазыйфа биләвенә қарамастан, конкурста гомуми нигезләрдә катнашырга хокуклы.

11.7. Конкурсны уздыру һәм конкурста катнашу өчен документларны кабул иту турындагы хәбәр, шулай ук муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе проекты конкурс үткәру көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмычча массакуләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарыла.

11.8. Конкурста катнашу өчен документлар кабул иту турындагы хәбәрдә конкурсаны уздыру датасы, вакыты һәм урыны, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы исеме; шуши вазыйфаны биләүгә дәгъва қылучыга қуела торган таләпләр; документларны кабул иту урыны һәм вакыты; әлеге Нигезләмәнең 11.9 пункты нигезендә тапшырылырга тиешле документлар исемлеге; курсәтелгән документлар кабул ителә торган срок, шулай ук конкурс турында тулы мәгълүмат чыганагы (телефон, факс) турында белешмәләр курсәтелә.

11.9. Конкурста катнашырга теләк белдергән Россия Федерациясе гражданы конкурс комиссиясенә тубәндәгеләрне тапшыра:

а) конкурс комиссиясе рәисе исеменә шәхси гариза;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

в) паспорт яисә аны алыштыручи документ күчермәсен (тиешле документ конкурска килгәч шәхсән курсәтелә);

г) кирәклө һөнәри белем бирүне, эш һәм квалификация стажын раслый торган документлар:

- хезмәт кенәгәсен һәм (яисә) хезмәт эшчәnlеге турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләрне, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр тәзелгән очраклардан тыш;

- һөнәри белем турында документларның күчермәләре, шулай ук гражданың өстәмә һөнәри белем турында, гыйльми дәрәжә бири турында, гыйльми исем бири турында, эш (хезмәт) урыны буенча нотариаль яисә кадрлар хезмәтләре тарафыннан таныкланган документларның күчермәләре;

д) гражданның муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан дәүләт граждан хезмәткәрләре өчен билгеләнгән рәвештә мондый авырулар исемлегендә каралган авыруы булмау турында медицина учреждениесе бәяләмәсе;

е) гамәлдәге законнарда каралган башка документлар.

11.10. Вакантлы вазыйфаны биләүгә конкурста катнашучы теләсә кайсы вакытта үз гаризасын кире алырга хокуклы.

11.11. Тәкъдим ителгән документларны кабул иту һәм тикшерү конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

11.12. Граждан (муниципаль хезмәткәр) конкурста катнашуга муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килмәве белән бәйле рәвештә, шулай ук муниципаль хезмәткә керү һәм аны узу өчен муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән чикләүләргә бәйле рәвештә рәхсәт ителми.

11.13. Әлеге Нигезләмәнең 11.9 пунктында курсәтелгән документлар

массакуләм мәгълүмат чарапарында аларны кабул итү турында хәбәр басылып чыккан көннән соң 20 көн эчендә конкурс комиссиясенә тапшырыла.

Документларны вакытында тапшырмау һәм (яисә) аларны житди сәбәпләрсез тулы күләмдә тапшырмау гражданга аларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Документларны вакытында тапшырмаганда, аларны конкурс комиссиясе рәисе карапы белән житди сәбәп аркасында тулысынча тапшырмаганда, аларны кабул итү сроклары күчерелергә мөмкин.

11.14. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы әлеге карапга Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять белдерергә хокуклы.

11.15. Конкурс комиссиясе рәисе конкурсның киләсе этабына 20 көннән дә соңга калмыйча аны конкурста катнашуга кертелгән гражданнарга (муниципаль хезмәткәрләргә) үткәру көне, урыны һәм вакыты турындагы хәбәрләрне (алга таба - кандидатлар) жибәрә.

Конкурс уздырганда кандидатларга Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хокуклар тигезлеге гарантияләнә.

11.16. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән конкурс комиссиясе төзелә. Конкурс комиссиясе вәкаләтләре аттестация комиссиясенә йәкләнергә мөмкин. Конкурс комиссиясе составы, аның әш вакыты һәм тәртибе, шулай ук конкурсны уздыру методикасы муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

11.17. Конкурс комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, секретаре, комиссия әгъзалары составында төзелә һәм 9 кешедән тора.

Конкурс комиссиясе рәисе конкурс комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә һәм аның эшен оештыра.

Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе утырышларына материаллар әзерләүне тәэммин итә, утырышны чакыру турында конкурс комиссиясе әгъзаларына хәбәр итә, комиссия әгъзаларына көн тәртибе турында хәбәр итә, гаризаларны, документларны кабул итә һәм терки, конкурс комиссиясе караплары проектларын әзерли, кандидатларга конкурс үткәру нәтижәләре турында хәбәр итүне тәэммин итә, конкурс комиссиясе рәисе күшүү буенча башка функцияләр башкара.

Конкурс комиссиясенең чагыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясенең чагыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясе эшенә бәйсез экспертлар жәлеп ителергә мөмкин. Кандидатларның һөнәри сыйфатлары экспертылары тарафыннан бәяләү конкурс нәтижәләре турында карап чыгарганды муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә исәпкә алына.

11.18. Конкурс уздырганда конкурс комиссиясе кандидатларны алар тапшырган мәгариф, муниципаль, граждан яисә башка дәүләт хезмәте узу, башка хезмәт эшчәнлеген башкару турындагы документлар нигезендә бәяли.

Кандидатларның һөнәри һәм шәхси сыйфатларын бәяләгендә конкурс комиссиясе муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына һәм бу вазифа буенча вазифа инструкциясенең башка нигезләмәләренә тиешле квалификация таләпләреннән чыгып әш итә.

Конкурс документлар конкурсы формасында үткәрелергә мөмкин.

Конкурс комиссиясе конкурста катнашучыларны белем алу, муниципаль хезмәт узу һәм башка хезмәт эшчәнлеге турында документлар нигезендә, шулай ук рекомендацияләр нигезендә бәяли.

11.19. Конкурс комиссиясе утырышы кимендә өч кандидат булганда үткәрелә.

Конкурс комиссиясе утырышы, составынң яртысыннан да ким булмаган өлеше

булса, хокуклы дип санала. Конкурс комиссиясе каарлары утырышта катнашучы әгъзаларының ачық тавыш бирү юлы белəн кабул ителә.

Тавышлар тигез булганда конкурс комиссиясе рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

11.20. Конкурс комиссиясе каары кандидатның булмавында кабул ителә һәм аны муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләү яисә бу вазыйфага билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

11.21. Конкурс комиссиясенең тавыш бирү нәтижәләре утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм комиссия әгъзалары тарафыннан имзаланган каар белән рәсмиләштерелә.

11.22. Конкурс нәтижәләре буенча авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына конкурста жиңүчене билгеләү турында боерыгы чыгарыла һәм конкурста жиңүче белән хезмәт килешүе төзелә.

11.23. Конкурста катнашкан кандидатларга конкурс нәтижәләре турында язма рәвештә аның тәмамланғаннан соң бер ай эчендә хәбәр ителә.

11.24. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дәгъва итүчеләрнең һәм конкурста катнашкан кандидатларның документлары аларга конкурс тәмамланғаннан соң өч ел эчендә язма гариза буенча кире кайтарылырга мөмкин. Әлеге вакыт чыкканчы документлар архивта саклана.

11.25. Конкурста катнашу (конкурс үткәру урынына бару һәм кире кайту, торак урыны наемга алу, Яшәү, элемтә чарапары хезмәтеннән файдалану һ.б.) белән бәйле чыгымнар кандидатлар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

11.26. Кандидат конкурс комиссиясе каарына Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

12. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясе

12.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге жирлек башкарма комитеты эш бирүчесе яисә вәкаләтле муниципаль хокукый акт белән башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

12.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәkle һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында каары булганда;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының бурычлары һәм функциональ үзенчәлекләре белән билгеләнүче акт нигезендә вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм җаваплылыгы;

3) муниципаль хезмәткәрнең билгеле бер каарларны мәстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка каарлар проектларын әзерләгендә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәтнең биләгән муниципаль вазыйфасы буенча каарлар проектларын әзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедуralары;

6) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын шул ук башкарма комитетта

муниципаль хезмәткәрләр, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үтәүгә бәйле рәвештә хезмәт хезмәттәшлеге процедурасы.

12.3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасын биләүгә, аттестацияләүгә, муниципаль хезмәткәрнен һәнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыруга конкурс уздырганда исәпкә алына.

12.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре кадрлар резервына керткәндә, муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә һәм бүләкләү уздырганда һәнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

13. Эш(хезмәт) вакыты. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

13.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә җайга салына.

13.2. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллық отпуск бирелә, аның қуләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

13.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллық түләүле ялы төп түләүле отпусттан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

13.4. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын башка төркемнәр биләүче муниципаль хезмәткәрләргә дәвамлылығы 30 календарь көнгө тигез еллық төп түләүле отпуск бирелә.

13.5. Еллық өстәмә түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык түгел), шулай ук федераль һәм республика законнарында каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен еллық өстәмә түләүле отпуск дәвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Нормага салынмаган эш көне өчен еллық өстәмә түләүле ял, шулай ук Федераль законда каралган башка очракларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск ел саен бирелә торган төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпускның өлөгө өлешендә каралган гомуми озынлыгыннан тыш бирелә.

Хезмәт көне нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында нормага салынмаган хезмәт көне өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә

13.6. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләнә торган отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә бүтән озынлыктагы отпускларның бер өлеше бирелергә мөмкин.

13.7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе каары белән, акчалата эчтәлекне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

13.8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата эчтәлекне саклап калмыйча ял бирелә.

14. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

14.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата кереме муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

14.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

- 2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 3) түләү тәртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, яллаучы вәкиле (эш бируге) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мәһим һәм катлаулы биренмәрне үтәгән өчен премияләр; ;
- 4) айлык акчалата бүләкләү;
- 5) класс чины өчен айлык өстәмә;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

14.3. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек Советы карары белән билгеләнә.

15. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

15.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

- 1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;
- 2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокуки;
- 3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;
- 5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин иту, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларын аның үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәэмин иту;
- 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;
- 7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылғаннан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;
- 8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксyz гамәлләрдән яклау.

15.2. Жирлекнең башкарма комитеты юкка чыгуга, яисә авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешманы бетерүгә яки оешма хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

15.3. Жирлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

16. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмин иту

Жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр тулы күләмдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән пенсия белән тәэмин иту өлкәсендә хокукларга ия булалар.

17. Муниципаль хезмәт стажы. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыкка) кертелә:
  - 1) муниципаль хезмәт вазыйфалары;
  - 2) муниципаль вазыйфалар;
  - 3) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфалары һәм Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфалары;;
  - 4) дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төрлөре вазыйфалары;
  - 5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.
2. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган еллар эшләгән өчен еллык өстәмә туләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына, әлгәе статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлendәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына керә торган (исәпләнә торган) вазыйфалар биләү чорлары да кертелә (исәпләнә)..
3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлгәе статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә башка чорлар кертелә (исәпләнә).
4. Муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгару тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

18. Кадрлар эше

- 18.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз өченә ала:
  - 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын урнаштыру өчен кадрлар составын формалаштыру;
  - 2) муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезләмәләрен тормышка ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлгәе тәкъдимнәрне жирлек башкарма комитетына керту турында тәкъдимнәр әзерләү;
  - 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүг һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү;;
  - 4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне узу чорында хезмәт эшчәнлеге турында белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләрне мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхси ләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;
  - 5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;
  - 6) жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;
  - 7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыklарын рәсмиләштерү һәм бирү;
  - 8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль

хезмәткәрләрне кадрлар резервына көртүгө конкурс үткәру;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәру;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә көргөндә тапшырыла торган персональ мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рәхсәтне рәсмиләштерү;

12) "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукий һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт турындагы законнар белән билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

18.2. Муниципаль хезмәт өчен кадрларны шартнамә нигезендә әзерләү.

1. Муниципаль хезмәтнен югары квалификацияле кадрлар составын тәзү максатларында җирле үзидарә органнары, мәгариф турында Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алыш, муниципаль хезмәт өчен гражданнарны шартнамә нигезендә әзерләүне оештырырга мөмкин.

2. Муниципаль хезмәтне алга таба узу йөкләмәсе белән максатчан уку турында шартнамә (алга таба - максатчан уку турында шартнамә) җирле үзидарә органы белән граждан арасында төzelә һәм уку тәмамланганнан соң билгеләнгән вакыт әчендә гражданнаң курсәтелгән җирле үзидарә органында муниципаль хезмәт узу буенча йөкләмәсен күздә тота.

3. Максатчан уку турында шартнамә тәзү конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Конкурс җирле үзидарә органы тарафыннан иғълан ителә һәм җирле үзидарә органында төzelә торган конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясе составына эшкә алуучының (эш бирүче) һәм (яисә) аның тарафыннан вәкаләт бирелгән муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукий) булекчә мәсьәләләре буенча булекчәдән, ә мондый булекчәләр булмаган очракта - муниципаль хезмәткәрләр, җирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукий) өчен җаваплы булган муниципаль хезмәткәрләр керә, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ курсәткечләрне курсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкилләре керә. Бәйсез экспертлар саны конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул итә торган каарларга йогынты ясый алышлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп төzelә.

7. Конкурс комиссиясе комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм әгъзаларыннан тора.

8. Максатчан уку турында шартнамә тәзүгә конкурс үткәру турындагы мәгълүмат муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла торган басма массакүләм мәгълүмат чарасында басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә җирле үзидарә органының рәсми сайтында курсәтелгән конкурсны уздыру датасына кадәр бер айдан да соңга калмычча урнаштырылырга тиеш.

9. Конкурс үткөрү түрүнда 18.2 пунктының 8 пункттасында каралган мәгълүмдүүштүү, уку тәмамланғаннан соң гражданнар биләргө тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; шуши вазыйфаларга квалификация таләплөрө; өлөгө Нигезләмәнең 18.2 пунктының 11 пункттасы нигезендә конкурска тапшырыла торган документлар исемлөгө, аларны кабул иту урыны һәм вакыты; курсәтелгән документлар кабул ителө торган вакыт; конкурсны уздыру датасы, урыны һәм тәртибе; максатчан уку түрүнде шартнамә төзүгө кандидатларны бәяләү һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедураалары; язма бирим темасы (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедурааларының берсе язма бирим булса) курсәтелө, шулай ук мәгълүмат материалларында булырга мөмкин.

10. Максатчан уку түрүнде шартнамә төзүгө конкурста Россия Федерациясе дәүләт телен белгән һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белем алучы гражданнар катнашырга хокуклы. Курсәтелгән конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә көргөн вакытка, шулай ук өлөгө Нигезләмәнең 18.2 пунктындагы 34 пункттасында каралган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнде» Федераль законда билгеләнгән таләплөргө туры килергө тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергөн граждан жирле үзидарә органына тәкъдим итө:

1) шәхси гариза;

2) үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны, фото күшымтасы белән, жирле үзидарә органына муниципаль хезмәткә көрүче гражданнны бирү өчен, Федераль законнар нигезендә расланган форма буенча, жирле үзидарә органнарына тапшыру өчен, фото күшымтасы белән;

3) паспорт күчәрмәсе (паспорт конкурска килгәч щәксән тапшырыла);

4) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлеге түрүнде белешмәләр һәм (яисә) хезмәт көнөгәсөнен күчәрмәсе яисә гражданың хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслый торган башка документлар (хезмәт (хезмәт)эшчәнлеге монарчы башкарылмаган очраклардан тыш)

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнде» Федераль закон нигезендә гражданда муниципаль хезмәткә көрүгө һәм аны узуга комачаулаучы авыру булмавы түрүнде медицина оешмасы бәяләмәсе;

6) гражданың Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеттөрө акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белемне көндөзгө уку рөвешендә алышын раслый торган, шулай ук үл үзләштерө торган уку-уқыту программы түрүнде (һөнәрнен, белгечлекнен исемен яисә әзерлек юнәлешен курсәтеп), уку планы нигезендә гражданың арадаш аттестацияләр узу нәтижәләре түрүнде, мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычларын үтәү түрүнде мәгълүмат булган мәгариф оешмасы белешмәсен;

7) язма бирим (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедурааларының берсе язма бирим булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе карапы буенча өлөгө бүлекнен 11 пункты нигезендә граждан тарафыннан тапшырылган документларга көртөлгән шәхси мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнен дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү ғамәлгә ашырыла.

13. Дәгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткөрелә торган Конкурс комиссиясе утырышы өлөгө бүлекнен 11 пунктында курсәтелгән документларны кабул иту тәмамланғаннан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла.

Конкурс комиссиясе утырышы урыны, датасы һәм вакыты түрүнде конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан мондый утырыш уздырылган көнгө кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителө. Конкурс комиссиясе утырышын конкурс

комиссиясе рәисе үткөрә, ә аның булмаганда - конкурс комиссиясе рәисе урынбасары.

14. Конкурс комиссиясе утырышы, әгәр анда аның әгъзаларының гомуми саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала.

15. Конкурс комиссиясе каарлары ачық тавыш бирү юлы белән конкурс комиссиясе утырышында катнашуучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта, конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче тавыш биргән каар үткөрә, аның булмаганда - конкурс комиссиясе рәисе урынбасары.

16. Конкурс комиссиясе дәгъвачыларны әлеге бүлекнең 11 пункттындагы 1-6 пунктчаларында күрсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедурапары нәтижәләре буенча бәяли. Жирле үзидарә органы каары буенча конкурс процедурапары индивидуаль әңгәмә, тест һәм (яки) язма биренне күздә тота.

17. Шәхси әңгәмә претендент белән булачак һәнәри хезмәт эшчәнлегенә кагылышлы тема буенча ирекле әңгәмә формасында үткәрелә, аның барышында претендент претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатыннан конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына жавап бирә.

18. Претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү тубәндәге критерийлар буенча башкарыла::

- 1) теоретик белем дәрәҗәсе;
- 2) жавапның логик төзелеше;
- 3) белемлелек һәм сәйләм культурасы;
- 4) мәгариф оешмасында претендентның өлгереш дәрәҗәсе, фәнни публикацияләр булу, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм мәгариф оешмалары үткәрә торган башка чараптарда катнашу;
- 5) булу, һәнәри мотивация;
- 6) жирле үзидарә органнарында практика узу.

19. Индивидуаль әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

- 1) әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың әчтәлеген тулы күләмдә ачып жибәрсә;
- 2) ике баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың әчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хatalар жибәргән;
- 3) бер баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин теманың әчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хatalар жибәргән;
- 4) ноль баллга, әгәр дәгъвачы теманың әчтәлеген ачмаган булса, шактый төгәлсезлекләр һәм хatalар жибәрсә.

20. Шәхси әңгәмә нәтижәләре буенча дәгъвачыга утырышта катнашуучы барлык конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар бергә күшyла.

21. Дәгъвачыларны тестлаштыру жирле үзидарә органы тарафыннан төзелә торган теоретик мәсьәләләр исемлеге нигезендә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен белүгә, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеге өлкәсенә караган мәсьәләләрне белүгә, анда гражданин максатчан укыту турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне утәргә тиеш була.

22. Тест нәтижәләрен бәяләү конкурс комиссиясе тарафыннан тест сорауларына дәгъвачы тарафыннан дөрес жаваплар саныннан чыгып гамәлгә ашырыла.

23. Тест нәтижәләре буенча дәгъвачыларга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан тубәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) тест сорауларының 86 - 100 процента на дөрес жаваплар бирелгән булса, биш балл;
- 2) тест сорауларының 70 - 85 процентка дөрес жаваплар бирелгән булса, дүрт

балл;

- 3) тест сорауларының 51 - 69 процентка дөрес жағаплар бирелсә, өч балл;
- 4) тест сорауларының 35 - 50 проценттына дөрес жағаплар бирелсә, ике балл;
- 5) тест сорауларының 20 - 34 проценттына дөрес жағаплар бирелсә, бер балл;
- 6) тест сорауларының 20 процентыннан да кимрәк дөрес жағаплар бирелсә, баллар ноль.

24. Язма бирем конкурс комиссиясе тарафыннан билгеләнгән һәм конкурс үткәру турындагы мәғълүматта күрсәтелгән тема буенча дәгъвачы тарафыннан әзерләнә.

25. Язма бирем темасы Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының җирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге нигезләмәләрен дәгъвачы буларак белүне, шулай ук җирле үзидарә органының максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә граждан муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш булган эшчәнлек өлкәсенә кагылышлы мәсьәләләрне белүне ачыклау өчен сайлап алына.

26. Язма биремне бәяләү критерийлары - бирелгән теманы ачу тулышыны, бәян итүнең грамоталылыгы, язма сәйләм осталыгы.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе өгъзалары тарафыннан бәяләнә:

- 1) өч баллга, өгәр дәгъвачы эзлекле булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачып җибәрсә;
- 2) ике баллга, өгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хatalар җибәрсә;
- 3) бер баллга, өгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хatalар җибәрелсә;
- 4) ноль баллга, өгәр дәгъвачы язма бирем темасының эчтәлеген ачмаса.,

28. Язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дәгъвачыга конкурс комиссиясе өгъзалары тарафыннан бирелгән баллар күшүп бирелә.

29. Конкурста жинчүче дип конкурс қысаларында кулланыла торган конкурс процедуранары йомгаклары буенча ин күп балл җыйиган дәгъвачы санала.

30. Конкурс комиссиясенең тавыш бирү нәтижәләре беркетмә белән рәсмиләштерелә, ача конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре имза сала.

31. Конкурста жинчуне билгеләү турында конкурс комиссиясе карары җирле үзидарә органы тарафыннан конкурста жинчән дәгъвачы белән максатчан уку турында шартнамә төзү өчен нигез була.

32. Конкурста катнашкан гражданнарга конкурс тәмамланган көннән алып бер ай эчендә аның нәтижәләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашуга бәйле чыгымнар (конкурс үткәру урынына бару һәм кире кайту, торак урынны наемга алу, яшәү, элемтә ҹаралары хезмәт күрсәтуләреннән файдалану һәм башкалар) гражданнар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

34. Максатчан уку тәмамланганнын соң муниципаль хезмәтне мәжбүри узу срокы максатчан уку турындагы шартнамә белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә гражданга социаль ярдәм ҹаралары күрсәткән сротан ким була алмый, әмма ул биш елдан да артмаска тиеш.

35. Максатчан уку турында шартнамә якларының йөкләмәләре һәм жағаплышы максатчан уку турындагы шартнамәдә Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

36. Максатчан уку турында шартнамә граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатчан уку турында шартнамәдә ҹаралган чыгымнарны финанс белән тәэммин итү җирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

19. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

19.1. Кадрлар резервын формалаштыруның һәм аның белән эшләүнең төп принциплары:

- муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләу өчен кадрлар резервына кертү ирекле;
- муниципаль хезмәткәрләрнең (гражданнарның) һәнәри сыйфатларын, аларның хезмәт эшчәнлеге нәтижәләрен бәяләүнең объективлығы;
- муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә һәнәри үсеше өчен шартлар тудыру;
- кадрлар резервына керткәндә муниципаль хезмәткәрләрнең һәм башка гражданнарның хокукларының тигезлеген үтәү һәм аларны һәнәри тормышка ашыру;

Муниципаль хезмәтнең һәр вазыйфасына кадрлар резервына берничә кандидатура кертелә ала.

19.2. Кадрлар резервына Россия Федерациясе гражданнары, муниципаль хезмәт вазыйфаларына кертелмәгән һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэмин итүне гамәлгә ашыручи вазыйфаларны биләүче затлар, шулай ук муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар кертелергә мөмкин.

19.3. Муниципаль хезмәткәрне (гражданины) кадрлар резервына кертү урыннар өчен үткәрелә:

- 1) муниципаль хезмәт узучы муниципаль органда муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеше тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;
- 2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеше тәртибендә башка жирле үзидарә органында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;
- 3) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы - муниципаль хезмәткә беренче тапкыр көрүче граждан өчен.

19.4. Кадрлар резервына кертү муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе тәкъдимнәрен исәпкә алып башкарлырыга мөмкин.

19.5. Кадрлар резервны жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләу өчен жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

19.6. Муниципаль хезмәткәрне (гражданины) кадрлар резервына кертү жирлек башкарма комитеты житәкчесе курсатмәсе белән рәсмиләштерелә.

19.7. Кадрлар резервны исемлеге муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре буенча төзелә. (Нигезләмәнең 2 нче күшымтасы).

19.8. Кадрлар резервына кертелгән муниципаль хезмәткәр (граждан) өчен билгеләнгән формадагы объектив белешмә рәсмиләштерелә.

19.9. Муниципаль хезмәтнең конкрет вазыйфасын биләу өчен кадрлар резервына кертелгән затларны муниципаль хезмәт вазыйфасына кабул итү (кучерү), әлеге вазыйфа буенча муниципаль хезмәт вакансиясе булган очракта, жирлекнән башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

19.10. Муниципаль хезмәткәр (граждан) кадрлар резервны исемлегеннән тәшереп калдырыла:

- вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасына билгеләү;
- муниципаль хезмәттә булуның ин чик яшенә ирешү;
- муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасын қыскарту;
- гражданиң муниципаль хезмәткә яки муниципаль хезмәт узуга комачаулаучы хәлләрне ачыклау һәм (яки) ачыклау.

Кадрлар резервныннан чыгару турында карар жирлек башкарма комитеты житәкчесе курсатмәсе белән рәсмиләштерелә.

19.11. Кадрлар резервны белән эшне оештыру өчен жирлекнән башкарма комитеты житәкчесе гамәлдәгә законнар нигезендә җаваплы.

20. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри әзерлеге һәм өстәмә һөнәри белем алу

20.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри хезмәт эшчәнлегенең яңа төрен гамәлгә ашыру өчен кирәклө өстәмә белем һәм күнекмәләр алуны құздә тота.

Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен камилләштерү яисә һөнәри эшчәнлекнең яңа төрен үтәү, өстәмә квалификация алу максатында алар тарафыннан өстәмә белем алу максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәткәрләрнең яңадан һөнәри әзерлек узу зарурлығы жирилекнең башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

20.2. Муниципаль хезмәткәрләрнең өстәмә һөнәри белем алуы һөнәри белеме булган муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен яңартудан һәм күнекмәләрен камилләштерүдән гыйбарәт, аларның квалификациясе дәрәжәсенә карата таләпләрнең артына һәм аларның һөнәри бурычларны хәл итүнен яңа ысулларын үзләштерү зарурлығына бәйле.

Өстәмә һөнәри белем алу муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эшчәнлегенең конкрет мәсьәләләрендә (тематик һәм проблемалы конференцияләр һәм семинарлар) актуаль үзгәрешләр үзләштерү, тиешле һөнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсендә билгеләнгән мәсьәләләр буенча муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен комплекслы яңарту максатларында гамәлгә ашырыла.

Өстәмә һөнәри белем алу авыл жирилекке карары белән расланган квалификация күтәрү программалары нигезендә гамәлгә ашырыла.

20.3. Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яктан өстәмә әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу максуслаштырылган уку йортларында гамәлгә ашырыла.

20.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яңадан әзерләүгә һәм өстәмә һөнәри белем алуга бәйле жирилек башкарма комитетының чыгымнары жириле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

21. Хезмәт мәгълүматы белән эш иту тәртибе

21.1. Хезмәт мәгълүматына эшчәнлек, хезмәт кирәк-яраклары белән таратыла торган чикләүләр түрүндә яшерен мәгълүмат керә.

21.2. Алар булырга мөмкин кертелгән хезмәт мәгълүмат:

муниципаль органнарның, оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең хокукий статусын билгеләүче закон актлары;

гадәттән тыш хәлләр, куркыныч табигать күренешләре һәм процесслар түрүндә белешмәләр, экологик, гидрометеорология, гидрогеологик, демографик, санитар-эпидемиологик һәм башка мәгълүмат, торак пунктларның, гражданнарның һәм тулаем халыкның имин яшәешен тәэмин итү өчен кирәк булган мәгълүмат, шулай ук житештерү объектлары;

жирилекнең башкарма комитеты структурасын тасвирлау, аның функцияләре, эшчәнлек юнәлешләре һәм формалары, шулай ук аның адресы;

гаризаларны карау һәм хәл иту тәртибе, шулай ук гражданнар һәм юридик затларның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе;

билгеләнгән тәртиптә карал тицшерелгән гражданнар һәм юридик затларның гаризалары һәм мөрәжәгатьләре буенча карарлар;

бюджет үтәлеше һәм башка дәүләт ресурсларыннан файдалану, икътисад торышы һәм халыкның ихтыяжлары түрүндә белешмәләр.

21.3. Тиешле вазыйфаи затның санкциясеннән башка хезмәт мәгълүматы иғлан итепергә (таратылыша) тиеш түгел.

21.4. Хезмәт мәгълүматын тараткан, шулай ук мондый мәгълүмат булган документлар белән эш иту тәртибен бозган өчен муниципаль хезмәткәр дисциплинар яки законнарда каралган башка җаваплылыкка тартылырга мәмкин.

21.5. Авыл җирлеге башкарма комитетын бетергән очракта, хезмәт мәгълүматыннан алга таба файдалану турында каарны ликвидация комиссиясе кабул итә.

21.6. Документлар, эшләр югалу, яки бу мәгълүматны тарату фактлары турында җирлек башкарма комитеты житәкчесе билгеле була һәм югалу яки белдерү шартларын тикшерү өчен комиссия билгеләнә. Тикшерү нәтижәләре комиссия билгеләгән житәкчегә житкерелә.

22. Муниципаль хезмәткәрнең җаваплылығы

22.1. Муниципаль хезмәткәрләргә аның гаебе белән үзенә йәкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен җирлек башкарма комитеты житәкчесе тубәндәгә дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат иту.

22.2. Дисциплинар жинаятыкә юл куйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар җаваплылығы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтәудән читләштерелергә мәмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәудән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

22.3. Муниципаль хезмәткәргә эшкә алуучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында мәрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр иту вазыйфаи (хезмәт) бурычын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

22.4. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

22.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәргә Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән исемлеккә кертелгән исемлекне, үз керемнәренең, мәлкәтенең һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләренең белешмәләрен һәм хатынын (ирен) һәм балигъ булмаган балаларын керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йәкләмәләре турында белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне законнар нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, аны дисциплинар җаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

22.6. Муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 марта турындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнең 22 статьясында каралган жәзалар карала.

22.6.1. Муниципаль хезмәткәр, әлеге Нигезләмәнең 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында билгеләнгән хокук бозуларны ышанычны югалтуга бәйле рәвештә, муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

22.6.2. Әлеге Нигезләмәнең 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан Татарстан

Республикасының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) муниципаль норматив хокукый актлар нигезендә кулланыла:

а) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсенең коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча докладында, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасында аның ризалығы белән һәм коррупциячел хокук бозуны қылу фактын тану шарты белән (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат иту рәвешендәге хокук бозулардан тыш);

б) тикшеру нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә юлланган очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин җайга салу комиссиясе тәкъдимнәре;

в) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

г) башка материаллар.

22.6.3. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозу характеристы, аның авырлығы, қылынган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тьюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурыйчларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурыйчларын үтәве исәпкә алына.

22.6.4. Коррупциячел хокук бозу қылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата түләтүне куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак әлеге Нигезләмәнең 22.1 пунктының 1 яки 2 пунктчалары курсәтелә.

22.6.5. Муниципаль хезмәткәрнең коррупциячел хокук бозу қылуды турында мәгълүмат көрән көннән алып, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлек, отпусткта булу чорларын санамыйча, 8, 22, 24 пунктларында каралган түләтүләр, коррупцион хокук бозу қылган көннән алып өч айдан да соңға калмыйча кулланыла. Курсәтелгән вакытка жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

22.6.6. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшеру үткәру өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең тәбәк яки жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән тәбәк ижтимагый берләшмәләре, сәяси партияләр булмаган тәбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төzelгән Ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшеру үткәру өчен нигез була алмый.

22.6.7. Тикшеру үткәргәнче хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте подразделениесе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатуны таләп итәргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәрләргә курсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төzelә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшеру үткәру өчен киртә түгел.

22.6.8. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмәнең 8 статьясындагы 8,7 һәм 8,8 пунктларында каралган хокук бозуларны қылган очракта, тикшеру нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин җайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул яллаучы (эш бириүче) вәкиленә дисциплинар жәза алу буенча рекомендацияләр әзерли.

Муниципаль хезмәткәргә башка хокук бозу кылган очракта, тикшеру нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан яллаучы (эш бируге) вәкиленә тапшырыла.

22.6.9. Әлеге Нигезләмәнен 8, 22 һәм 24 каралган түләтүлөрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион хокук бозу характеристы, аның авырлыгы, ул кылынган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләулөрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә карши тору максатларында билгеләнгән вазыйфаларны үтәу, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурыйчларын үтәве исәпкә алына.

22.6.10. Әлеге Нигезләмәнен 8, 22 һәм 24 тарафыннан каралган түләтүләр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорын, аның отпустка булуы чорын, нигезле сәбәпләр аркасында хезмәттә булмавы чорын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшеру һәм муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәу һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча әлеге тикшеру материалларын карау вакытын исәпкә алмаганда, коррупциячел хокук бозу очраклары ачыкландын көннән алып бер айдан да соңга калмычка кулланыла. Бу чакта ришвәтчелек буенча хокук бозу кылынган көннән алып алты айдан да соңга калмычка түләту кулланылырга тиеш.

22.6.11. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта түләтүне куллану турында актта түләтүне куллану нигезе буларак «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 22.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

22.6.12. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылган норматив хокукий актларны күрсәтеп түләтүне куллану турында актның күчермәсе, мотивлар курсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр курсәтегендә расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

22.6.13. Түләттерүне кире кагу буенча федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәр шикаять бирергә мөмкин.

22.6.14. Әгәр муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнен 22.1 пунктында каралган дисциплинар түләтүгә тартылмаган булса, ул түләтелмәгән дип санала.

22.6.15 яллаучы (эш бируге) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнен 22.4. статьясындагы 22.4 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы белән дисциплинар түләту кулланылган көннән алып муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенен үтенече буенча бер ел үткәнчегә кадәр алырга хокуклы.

23. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

23.1. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурыйчларын үңышлы һәм намуслы үтәгәне, намуслы хезмәте, аеруча мәһим биремнәрне үтәгәне һәм катлаулышыгы өчен түбәндәгә бүләкләү төрләре билгеләнә:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукий актларда

билгеләнгән бүләкләүнен бүтән тәрләре.

23.2. Бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары, дәүләт бүләкләре белән бүләкләүдән тыш, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, җирлек уставы нигезендә билгеләнә.

23.3 Бүләкләү муниципаль хәзмәткәр хәзмәт иткән җирле үзидарә органының, муниципаль органның хокукий акты дип иғълан ителә.

23.4. Алышмаган дисциплинар жәза булган муниципаль хәзмәткәрләрне бүләкләү мөмкин түгел.

24. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характеристындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат тапшыру

24.1. Тиешле исемлеккә көртегән муниципаль хәзмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хәзмәткәрләр үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хәзмәткәрләре керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

Хәрби хәзмәткә чакырылуучы гражданнар үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырылыптар.

24.1.1. Тиешле исемлеккә көртегән муниципаль хәзмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хәзмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждан хәзмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада белешмәләр тапшырырга тиеш.

24.1.2. Муниципаль хәзмәткәрнең, аның хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациисе Президентының норматив хокукий актларында, Россия Федерациисе субъектларының законнары һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.2. Муниципаль хәзмәткәрләргә әлеге Нигезләмә нигезендә тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен тәшкил итүче һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләргә көртегән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

24.3. Муниципаль хәзмәткәрнең, аның хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының түләүгә сәләтлелеген билгеләү яисә билгеләү өчен дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр, бүтән оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иганәләрнең турыдан-туры яисә читләтелгән рәвешендә жыю өчен керемнәр, мәлкәт турында һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләрдән файдалану рәхсәт ителми.

24.4. Муниципаль хәзмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм

мәлкәти характердагы йөклөмәләре турында белешмәләрне фаш итудә яисә әлеге белешмәләрне Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы булалар.

24.5. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләре турында, шулай ук хатының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләре турында, мондый белешмәләрне мәжбүри тапшырган очракта, яки белә торып дәрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

24.6. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалаучы гражданнар тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт турында һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләр турында белешмәләрнең дәресслеген һәм тулылыгын, керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләре турында белешмәләрнең дәресслеген һәм тулылыгын тикшерү, курсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләрнең дәресслеген һәм тулылыгы, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә җайга салу турындағы таләпләр, алар тарафыннан «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурычларны үтәү Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.6.1. 24.1 пунктчасының 3 абзацы нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөклөмәләр турында белешмәләрнең дәресслеген һәм тулылыгын тикшерү. Нигезләмәләр Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының ин югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) карапы буенча гамәлгә ашырыла.

24.6.2. Нигезләмәнең 24.6.1 пунктчасы нигезендә башкарыйлан тикшерү нәтижәсендә җирле администрация башлыгы вазыйфасын контракт, чикләүләр, тыюлар, йөклөмәләрне үтәмәү фактлары абылланганда, “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән очраклар абылланганда, «Аерым категория затларның аерым категорияләрене Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм кыйммәтләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм алардан файдалануны тую турында» 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) контракт буенча җирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать итә, яки тиешле карап кабул итәргә вәкаләтле җирле үзидарә органына карата башка дисциплинар жәза куллана яки судка мөрәжәгать итә.

24.7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне бирү турындағы соратулар, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалаучы гражданнарга, курсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, шундый гражданнарының хатынына (хатынына) һәм балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү чарапларын үткәру турында хокук саклау органнарына соратулар Россия Федерациясе норматив хокукий актлары

белән билгеләнә торган тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфай затлары (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары житәкчеләре) тарафыннан жибәрелә.

24.8 Сайтларның адреслары һәм сайтларның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы граждан һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеге бирә торган мәгълүматларны, яллаучы вәкиленә тубәндәгеләр тапшыра:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы граждан - муниципаль хезмәткә көргөн елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә көргөндә;

2) муниципаль хезмәткәр - курсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфасы бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

24.8.1. 24.8 пунктының 1 бүлегендә курсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә көргөндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы гражданнар, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килуче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. 24.8 пунктының 1 өлешендә курсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

24.8.2. Эшкә алуучының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алырлык мәгълүматны эшкәртә, шулай ук 24.8 пунктында каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылығын тикшерә.

25. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

25.1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль программалар һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тәэммин итәлә, алар тиешенчә җирлек, Әлмәт муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

25.2. Җирлек башкарма комитеты һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру максатларында тәжрибәләр уткәрелергә мөмкин. Җирлектә муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар уткәру тәртибе, шартлары һәм сроклары муниципаль хокукий актлар белән Әлмәт муниципаль районының һәм Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнө».

Рус Акташы авыл
җирлеге башлыгы

С. А. Белоногов

Татарстан Республикасы
 Әлмәт муниципаль районы
 Рус Акташыавыл җирлегендә
 муниципаль
 хезмәт түрүндагы нигезләмәгә
 1 нче кушымта

Муниципаль хезмәткәрнең аттестация көгазе

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының исеме _____

2. Ел, туган көне, ае _____

3. Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә булу түрүнда мәгълүмат,

гыйльми исем _____

(кайчан һәм нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге,

әзерлек юнәлеше һәм квалификация буенча белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем.

4. Аттестация вакытына муниципаль хезмәт вазыйфасы, бу вазифага билгеләү датасы _____

5. Муниципаль хезмәт стажы (шул исәптән дәүләт граждан хезмәте стажы)

6. Гомуми хезмәт стажы _____

7. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача жаваплар

8. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйттелгән искәрмәләр һәм тәкъдимнәр

9. Муниципаль хезмәткәрләргә тәкъдимнәрнең үтәлешен кыскача бәяләү

апдагы аттестация _____

(башкарылган, өлешчә башкарылган, үтәлмәгән)

10. Аттестация комиссиясе каары _____

(муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
 муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм тәкъдим ителә
 билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына керту өчен
 вакантлы вазыйфаны биләп торуга конкурс;
 муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килү-килмәүне арттыру
 муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми;

11. Аттестация комиссиясе составы _____

Утырышта _____ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

Тавыш саны әйе _____, каршы _____.

12. Искәрмә _____

Аттестация комиссиясе рәисе _____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе сәркәтибе _____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе әгъзалары _____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

_____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

_____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация уткәрү датасы

Аттестация кәгазе белән таныштым

_____
 (муниципаль хезмәткәр имзасы, дата)

Мөхәр урыны

Татарстан Республикасы
 Әлмәт муниципаль районы
 Рус Акташы авыл жирлегендә
 муниципаль
 хезмәт түрүндагы нигезләмәгә
 2 нче күшүмтә

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Рус Акташы авыл жирлегендә
 муниципаль хезмәт вазыйфасыкадрлар резервина көртөлгөн хезмәткәрләр
ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Кайсы вазыйфага резервка кертелде	Исем Фамилияс е, Атасының исеме	Туган елы	Милләте	Белеме (нинди уку йорты тәмамлаган, гыйльми дәрәжә)	Башкар ган вазыйфа сы	Бу вазыйфада кайсы вакыттан бирле эшли
1	2	3	4	5	6	7	8

Татарстан Республикасы
 Әлмәт муниципаль районы
 Рус Акташы авыл жирлегендә
 муниципаль
 хезмәт турындағы нигездемәгә
 З нче күшымта

Әлмәт муниципаль районы
 Рус Акташы авыл жирлеге
 башлығына

Класс чины бирүгө тәкъдим иту

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының исеме _____

2. Ел, туган көне, ае _____

3. Һенәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу турында белешмәләр
 (нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге һәм белеме буенча квалификациясе)

4. Һенәри әзәрлек, өстәмә һенәри белем алу яки стажировка турында
 белешмәләр

(һенәри әзәрлек, квалификация күтәрү яки стажировка турында документлар)

5. Муниципаль хезмәт вазыйфасы һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы
 _____

6. Гомуми хезмәт стажы _____
 (елларда тулы срок күрсәтелә)

7. Муниципаль хезмәт стажы _____
 (елларда тулы срок күрсәтелә)

8. Кайсы вакыттан бирле эшли _____
 (керү датасы)

9. Муниципаль хезмәткәрнең класс чины
 _____
 (класс чинының исеме һәм аны бирү датасы)

Белем дәрәжәсенең, күнекмәләрнең һәм осталыкның (һенәри
 дәрәжәнен) характеристикасы
 _____

нәтижә _____
(класс чин бирү яки бирүдән баш тарту мөмкинлеге турында тәкъдим)

«____» 20____ ел _____
(число, ай, ел) (имза) (фамилия, инициаллар)

Татарстан Республикасы
Әлмәт муниципаль районы
Рус Акташыавыл жирлегендә
муниципаль
хезмәт турындағы нигезләмәгә
З нче күшүмтә

Татарстан Республикасы Әлмәт
муниципаль районы Рус Акташы
авыл жирлеге башлығына

Класс чины бируге тәкъдим итү

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының
исеме _____

2. Хезмәткәр эшли торган жирле үзидарә органының тулы исеме

3. Вазыйфа _____
(хезмәткәр эшли торган вазыйфандың һәм бүлекчәнең тулы исеме)

4. Туган көне: _____

5. Билгеләнгән вазыйфага боерыкбелән билгеләнде

(жирле үзидарә органы һәм жирле үзидарә органы житәкчесе вазыйфасының тулы исеме)

№ _____

6. Муниципаль хезмәт стажы _____
(документны тутыру көне)

7. Квалификация разряды, класс чины _____
«___» ____ 20__ ел № ____

8. Класс чины бируге түрүндә үтенечнамә _____
төркем буенча _____ муниципаль хезмәт вазыйфалары
исемлеге.

Муниципаль хезмәткәрнең белем дәрәжәсе, күнекмәләре һәм осталыклары
(һөнәри дәрәжәсе) түрүндә кыскача бәяләмә:

Төп функциональ вазыйфалар булып
тора: _____

Имтихан алучы жітікче, дата _____

Үтенечнамә белөн таныштым (имтихан алучының Ф.И.О.)

Имтихан бирүченең имzasы,
дата _____

Муниципаль хезмәткәрнең имтихан кәгазе

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме

2. Ел, туган көне, ае _____

3. Һенәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу тұрында белешмәләр
(нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге һәм белеме буенча квалификациясе, гыйльми дәрәжәсе, гыйльми исеме)

4. Һенәри әзерлек, өстәмә һенәри белем алу яки стажировка тұрында белешмәләр

(һенәри әзерлек, квалификация күтәру яки стажировка тұрында документлар)

5. Аттестация вакытында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы _____

6. Муниципаль хезмәт стажы: _____

(шул исәптән дәүләт граждан хезмәте стажы)

7. Гомуми хезмәт стажы _____

8. Муниципаль хезмәтнең класс чины _____

(класс чинының исеме һәм аны бирү датасы)

9. Муниципаль хезмәткәргө сораулар һәм аларға қыскача жараппарат

10. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйттелгән искәрмәләр һәм тәкъдимнәр

11. Муниципаль хезмәткәрләргө әйттелгән тәкъдимнәр

12. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча муниципаль хезмәткәрнен белемнәрен, күнекмәләрен һәм осталықтарын (һенәри дәрәжәсен) бәяләү

(дәүләт граждан хезмәткәре квалификация имтиханын тапшырды һәм аны граждан хезмәтенең класслы чинын бирү өчен тәкъдим итәргә; дәүләт граждан хезмәткәренең квалификация имтиханын тапшырмавын танырга).

13. Аттестация комиссиясе составы _____
 Утырышта _____ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

Тавыш саны әйе _____, каршы _____

14. Искәрмә _____

Аттестация комиссиясе рәисе _____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе урынбасары

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе сәркатибе _____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе әгъзалары _____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

Квалификация	имтиханы	үткөрү	датасы	« _____ »
Имтихан	20 _____ ел, Әлмәт шәһәре (районы)	кәгазе		белән
тәныштым	(муниципаль хезмәткәрнең имзасы, дата)			

Мөхөр урыны